

EPK Figyelő:

Stop Finning - a cápauszony-leválasztás és kereskedelem megállítása

Státusz: Az aláírások tagállami érvényességi vizsgálata még nem kezdődött meg

1. Alapvető információk:

- Bizottsági nyilvántartási szám: ECI(2020)000001
- Nyilvántartásba véve: 2020. január 02.
- A Bizottság határozata a polgári kezdeményezés nyilvántartásba vételéről:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32019D2252>
- Honlap: <https://www.stop-finning-eu.org/hu>
- Európai Bizottság információs lapja a kezdeményezésről:
https://europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2020/000001_hu

- Gyűjtés kezdete: 2020. január 31.
- Gyűjtés vége: 2022. január 31.
- Összegyűjtött (nem érvényes) aláírások száma: 1.199.432

2. Célkitűzések (kötelezően benyújtandó információk):

Annak ellenére, hogy tilos az uszonyok uniós hajók fedélzetén és uniós vizeken történő leválasztása, és a cápákat természetes módon hozzájuk kapcsolódó uszonyokkal kell kirakodni, az EU a világ egyik legnagyobb cápauszony-exportőrének és a globális uszonykereskedelem fontos árutovábbítási központjának számít. Az EU fontos szereplője a cápák kizsákmányolásának, és mivel a tengeri ellenőrzések ritkák, a cápauszonyok illegális tárolása, valamint át- és kirakodása továbbra is zajlik az EU-ban. A szervezők célja, hogy véget vessenek a cápauszony-kereskedelemnek az Unióban, ideértve az uszonyok importját, exportját és továbbítását is, kivéve, ha az uszonyok természetes módon kapcsolódnak az állat testéhez. Mivel a cápauszony-leválasztás gátolja a hatékony cápaállomány-védelmi intézkedéseket, kérelmezik, hogy a 605/2013/EU rendeletet terjesszék ki az uszonyok kereskedelmére is, és ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy új rendeletet, amely a „természetesen kapcsolódó uszonyok” követelményét kiterjeszti a teljes uniós cápa- és rájakereskedelemre.

3. A kezdeményezés háttere, rövid összefoglalása és támogatói:

A kezdeményezés mögött a németországi "Stop Finning" egyesület áll, amelyet számos cápavédelmi és környezetvédelmi társadalmi szervezet támogat. Évente ~273 millió cápa hal meg halászat eredményeként. Az uszonyaikat gyakran „uszonyítás” útján szerzik meg a halászokat, amely azt jelenti, hogy a cápák uszonyai levágásra kerülnek, miközben az állat még életben van. Átlagosan évente 3500 tonna uszony kell piacra az EU-ban, összesen mintegy 52 millió euró értékben. 2013 óta az EU „Természetesen kapcsolódó uszonyok” rendelete kivétel nélkül tiltja a cápauszonyok tárolását, átrakodását és kirakodását az EU vizein és az összes uniós hajón. Jogi kiskapuként azonban a már levágott cápauszonyok kereskedelme az EU-ban a jelenlegi jogszabályok szerint megengedett – mindaddig, amíg nem a CITES által védett 12 cápafajról van szó. A szervezők ezt a jogi kiskaput szeretnék bezárni azáltal, hogy a "Természetesen kapcsolódó uszonyok" rendelet (605/2013/EU) követelményeit kiterjesztetnék az Európai Bizottság által a teljes uniós cápakereskedelmi piacra egy új rendelet útján amely betiltaná a levágott cápauszonyok kereskedelmét.

Az összegyűjtött (nem érvényes!) aláírások száma alapján elmondhatjuk, hogy az aláírásgyűjtés húzó tagállama Németország volt, ahol közel 500 ezren támogatták az EPK-t. A második legtöbb aláírás Franciaországban gyűlt, közel 330 ezer támogató nyilatkozat. Ezen felül további 15 tagállamban gyűlt össze az érvényességi küszöb szerinti aláírásszám, tehát a kezdeményezés jó eséllyel vághat neki a tagállami

érvényességi vizsgálatnak. Magyarországon közel 24 ezren támogatták az EPK-t, így legnagyobb valószínűség szerint Magyarországon is teljesülni fog e kezdeményezés érvényességhez szükséges minimum aláírásszám.

4. A kezdeményezés életútjának rövid összefoglalása:

Az aláírásgyűjtési időszak 2022. január 31-én, a koronavírus miatt 24 hónap után ért véget. Mivel a kezdeményezést 2020. január 2-án vették nyilvántartásba, az EPK aláírásgyűjtés lezárását követő időszak vonatkozásában is az új EPK rendelet (2019/788 rendelet) alkalmazandó. A rendelet értelmében a szervezőknek főszabály szerint a gyűjtési időszak lezárulását követő három hónapon belül kell benyújtani az aláírásokat a tagállamok illetékes hatóságaihoz érvényességi vizsgálat elvégzése céljából. A rendelkezésre álló információk alapján erre 2022. március 21-ig nem került sor (az erre vonatkozó határidő április vége).